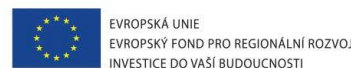

Praktické použití testů a interpretace výsledků

Doc. MUDr. Aleš Bartoš, PhD

**AD Centrum, Národní ústav duševního zdraví
& Neurologická klinika, UK 3. LF a FNKV, Praha**

**Národní ústav duševního zdraví,
Oddělení kognitivních poruch, Klecany u Prahy**

**Poradna pro poruchy paměti,
Neurologická klinika UK 3. LF,
FN Královské Vinohrady, Praha**

www.nudz.cz/adcentrum

AD Centrum

Centrum pro výzkum, diagnostiku a léčbu Alzheimerovy nemoci

Pomáháme druhým – pacientům, pečovatelům i profesionálům

Úvod / Kontakt / O nás / Výzkum / Studijní možnosti / Publikace / Ocenění / Podpora projektů / Odkazy
Testy / Dotazníky / Zobrazení mozku / Neuropsychologie / Neurochemie / Trénování paměti / V médiích
RESPA – Jakou máte paměť? / Ordinace / O Alzheimerově nemoci / Poradny v ČR / Denní péče v Klecanech / Poradna pro pečující

ENGLISH

O NÁS

Představuje se Vám Oddělení kognitivních poruch – AD Centrum. Vítejte na našich internetových stránkách.

Oddělení kognitivních poruch AD Centrum bylo založeno v roce 2015 jako nová součást Psychiatrického centra Praha, který se přeformoval do Národního ústavu duševního zdraví a přestěhoval do Klecan severně od Prahy. Zabýváme se výzkumem, diagnostikou a léčbou Alzheimerovy nemoci a dalších demencí a sociálním poradenstvím. Zabýváme se aplikací stávajících a vývojem nových metod ve třech oblastech:

Motto

Zdání klame, ale testem vadne

Obsah praktického cvičení

výběr kognitivních testů:

dva nové původní české testy

pro mírnou kognitivní poruchu

- test ALBA
- test POBAV

**Zvu vás na chvíli
do Oddělení kognitivních poruch AD Centra
v Národní ústavu duševního zdraví
v Klecanech u Prahy**

Kazuistika

Paní Jozefína

věk: 74 let, vzdělání: SŠ s maturitou, celkem 13 let vzdělání

Subjektivně:

„Poslední rok si hůře pamatuji než dříve.“

O jaký stav se jedná?

- 1) normální stárnutí
- 2) subjektivní stížnost na poruchy paměti
- 3) mírná kognitivní porucha
- 4) demence
- 5) deprese

Testy **ALeše BA**rtoše: kombinovaný test **ALBA**

Instrukce, administrace,
skórování a interpretace

Původní česká a nová kognitivní zkouška vyvinutá v AD Centru

Test **ALBA** obsahuje 2 testy v jednom:

1) test věty VĚTEST

2) test gest TEGEST

Pojďme si to vyzkoušet spolu.....

Kombinovaný test ALBA

1) Vštípení věty → 2) Test gest → 3) Vybavení věty:

1) **Učení věty** o 6 slovech – jednoduché

2) Prosté **předvádění 6 gest** podle instrukcí administrátora

- **NEVÍ** o tom, že si má pamatovat gesta, NEinformovat ho !
- zábavné

3) **Vybavení gest** z paměti v libovolném pořadí

- bezděčné vybavení
- moment překvapení
- odvedení pozornosti od věty

4) **Vybavení věty**

a KONEC za 2-3 minuty !!

VĚTEST

Administrace:

Větu čtete nepřerušovaně rychlostí přibližně 1 slovo za 1s.

Vyšetřovaný si nesmí nahlas opakovat větu současně

s testujícím. Po prvním přečtení věty (žádná slova

neopakujete) ji vyšetřovaný zopakuje. Výsledky zapište do

prvního řádku „Vštípení“.

VĚTEST

Instrukce:

- „Nyní Vám řeknu jednu krátkou větu pouze jedenkrát.
- Snažte se ji zapamatovat. Já se na ni za chvíli znovu zeptám.
- Dávejte dobrý pozor.
- Zapamatujte si a zopakujte po mně přesně tuto větu. “

(Kratíčká pauza)

Původní česká a nová kognitivní zkouška vyvinutá v AD Centru

TEGEST:

Test epizodické paměti na gesta

Instrukce TEGESTu

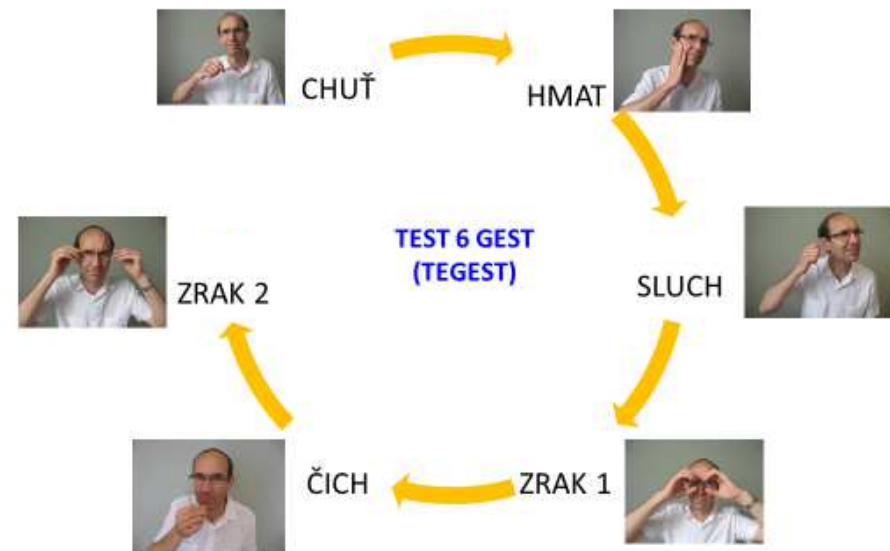

„Nyní mi budete předvádět gesta.

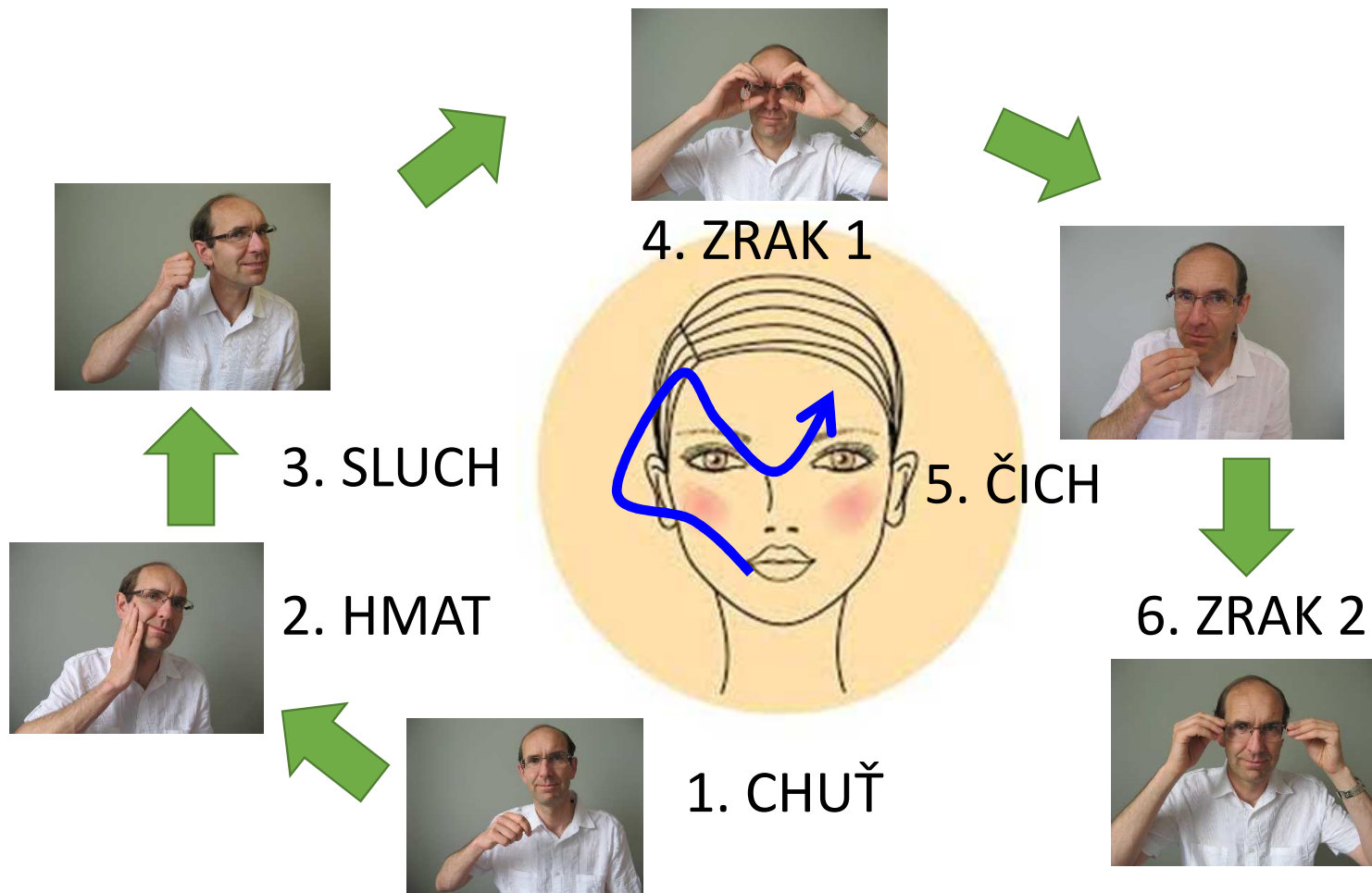
Řeknu Vám 6 pokynů, které se budou týkat pohybu ruky nebo hlavy, jakási pantomima.

Ukažte mi, jak“

- 1) jíte lžící (chuť)*
- 2) se hladíte po tváři (hmat)*
- 3) telefonujete (sluch)*
- 4) se díváte dalekohledem (zrak 1)*
- 5) přičichnete ke květině (čich)*
- 6) si nasadíte brýle (zrak 2)*

TEST 6 GEST (TEGEST)

TEGEST

Instrukce:

„Nyní mi znovu předvedte a slovně popište všech 6 pokynů bez ohledu na jejich pořadí. Na pořadí nezáleží.“

Hodnocení:

Za každé správně vybavené gesto přidělíte 1 bod.

Pro udělení bodu stačí **BUĎ** správné provedení **NEBO** správný popis gesta.

Maximum je 6 bodů za 6 správných gest.

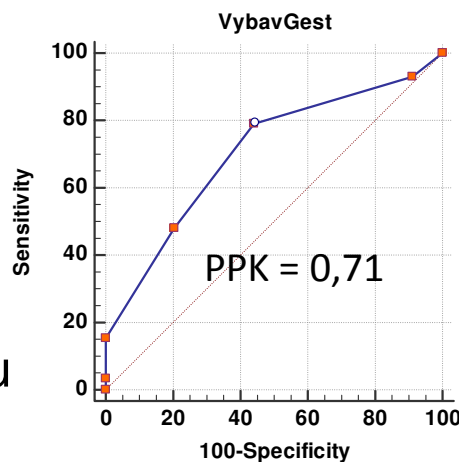
Výsledky TEGESTu

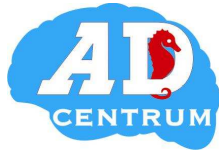
- 34 NOS, MMSE 28 bodů, MoCA 26 bodů: 6 / **4,4 gesta** / 5 slov
- 58 MKP, MMSE 27 bodů !, MoCA 22 bodů: 6 / **3,6 gesta** / 3 slov

- *normy testu gest:* po distrakci **5 či 6** správně vybavených

GEST

- ≤ 4 gesta: senzitivita 79 %,
specifita 56 %
- publikace odeslána do časopisu

Přednosti testu gest (TEGEST)

- každý si prožije testování sám a po svém stylu
- k usnadnění administrace sleduje vnitřní logiku 5 **lidských smyslů** (2x zrak) v pomyslném **kruhu**
 - snadno si zapamatuje administrátor
- nejsou třeba **žádné pomůcky**, lze provést kdykoli a kdekoli (i s poruchou zraku, u ležících)

VĚTEST

Instrukce:

„Nyní mi znovu řekněte větu, kterou jsem se spolu učili.“

Hodnocení:

Správně vybavené slovo musí být zcela shodné, tj. ve správném pádu.

Za správně vybavené slovo udělte 1 bod.

Maximum je 6 bodů za 6 správných slov.

Krátká zkouška SLOVNÍ PAMĚTI z AD Centra

příklady kuriózních výsledků:

- jarní léto začíná podzimními mrazíky
- babí léto začíná prvními jarními dny
- venku je hezky
- jeden den jsou mrazíky
- jarní léto přináší první jarní rozbřesky
- babí léto přichází na jaře
- podzim začíná mrazíky
- jaro nebo zima začíná ranními mrazíky
- začíná zimními mrazíky, nevím, jestli podzim nebo mlha
- je zima
- ráno začíná přízemními mrazíky
- první jarní den začíná koncem zimního
- babí léto každý rok začíná, když přijdou ranní mrazíky

Krátká zkouška SLOVNÍ PAMĚTI z AD Centra

Test věty: „Babí léto začíná prvními ranními mrazíky.“

- 34 NOS, MMSE 28 bodů, MoCA 26 bodů: 6 / test gest / **5 slov**
- 58 MKP, MMSE 27 bodů !, MoCA 22 bodů: 6 / test gest / **3 slov**

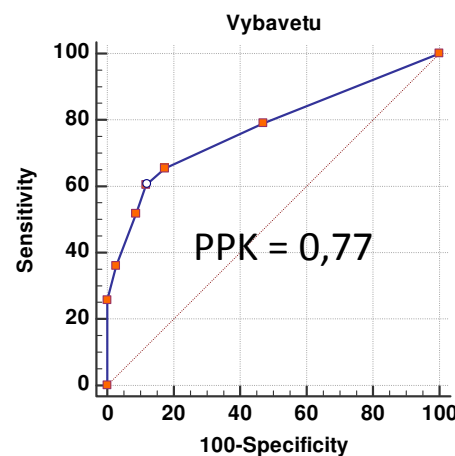
● *normy testu věty:*

po distrakci

5 či 6 správně vybavených slov

● *SE SP*

≤4	66 %	82 %
≤5	79 %	53 %

Skór ALBA

Hodnocení:

Sečtěte skóry:

- *počet správně vybavených slov věty*
- *počet správně vybavených gest*

např. $1 + 2 = 3$

Hraniční skór: 9

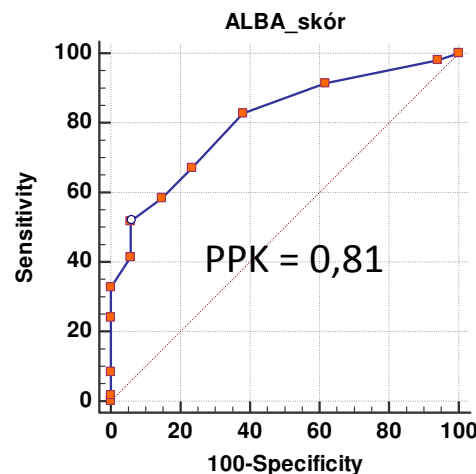
Spojení obou testů dohromady (ALBA)

- 34 NOS, MMSE 28 bodů, MoCA 26 bodů: 6 / 4,4 gesta / 5 slov
 - 58 MKP, MMSE 27 bodů, MoCA 22 bodů: 6 / 3,6 gesta / 3 slov
- = součet počtu správně vybavených slov věty + správně vybavených gest

● *norma z obou testů (ALBA):*

● ≤ 9 bodů: senzitivita 83 %,
specifita 62 %

● TRVÁNÍ: 2 – 3 minuty !!

Pojmenování OBrázků A jejich Vybavení:

POBAV

Instrukce, administrace,
skórování a interpretace

Původní česká a nová kognitivní zkouška vyvinutá v AD Centru

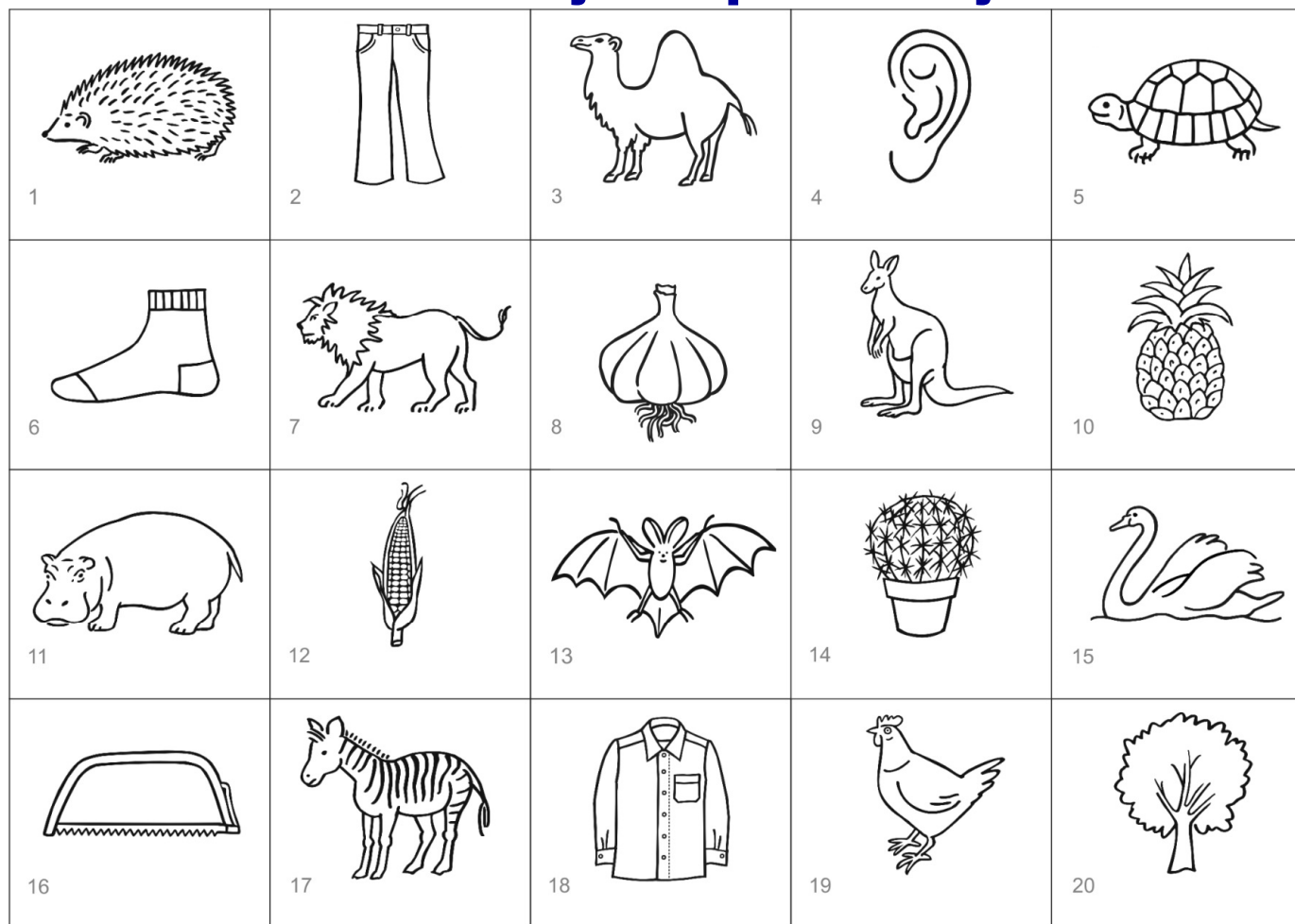

Pojmenování OBrázků A jejich Vybavení:

POBAV

= krátký test řeči, sémantické a epizodické paměti

**Napište názvy 20 obrázků jedním slovem
a zároveň si je zapamatujte ...**

**Napište co nejvíce názvů obrázků
v libovolném pořadí za **JEDNU** minutu...**

Pořadí	Název obrázku ↓	Číslo obr.	Pořadí	Název obrázku ↓	Číslo obr.
1			11		
2			12		
3			13		
4			14		
5			15		
6			16		
7			17		
8			18		
9			19		
10			20		

ADMINISTRACE testu POBAV – 1. část – pojmenování

Administrace: Přeložte List pro vyšetřovaného na polovinu podél čárkované čáry uprostřed. Nejprve podejte instrukci. Zdůrazněte, že obrázky je třeba pojmenovat a zároveň si pamatovat. Teprve poté předložte pouze horní část listu s obrázky. Pojmenování obrázků není časově omezeno.

Důležité! Po dopsání názvu posledního obrázku je potřeba List pro vyšetřovaného okamžitě otočit, aby si vyšetřovaný nemohl prohlížet obrázky.

Pokud vyšetřovaný při psaní zároveň jmenuje názvy nahlas, požádejte ho, aby přestal. Je potřeba zachovat jednotné testování u všech osob a také zabránit zvýhodnění pomocí hlasitého vštěpování. Mělo by jít o písemnou zkoušku bez používání hlasitých slov.

Pokud na konci nejsou všechny obrázky pojmenovány, můžete podat neutrální otázku: „***Máte to hotové? Je to všechno?***“

INSTRUKCE testu POBAV – 1. část – pojmenování

INSTRUKCE: „Za chvíli před sebou uvidíte 20 obrázků.“ (Obrázky přitom NEukazujte). ***„Pod každý obrázek napište jeho název jedním celým slovem.“*** (pauza)

„Zároveň se snažte si každý obrázek zapamatovat. Později budete psát z paměti názvy obrázků, které jste si zapamatoval/a.“

ADMINISTRACE testu POBAV – 2. část – vybavení

Otočte List pro vyšetřovaného přeložený v polovině.

Vyšetřovaný vidí pouze dolní část BEZ OBRÁZKŮ. Odměřujte na stopkách 1 minutu.

Podle aktuální situace je možné ukončit test dříve dohodou s vyšetřovanou osobou. „***Pokud se Vám již nedaří vzpomenout si na další obrázky, můžete skončit.***“

INSTRUKCE testu POBAV – 2. část – vybavení

***„Nyní napište do této tabulky co NEJRYCHLEJI (pauza)
co NEJVÍCE (pauza) názvů obrázků v LIBOVOLNÉM
pořadí. Na pořadí obrázků tedy nezáleží. Máte na to
jednu minutu. Je to jasné? Můžeme začít? Ted’!“*** Po 1
minutě: ***„Děkuji, uplynul nám časový limit jedné minuty.“***

Informace ke správné administraci a vyhodnocení testu POBAV

1) **Podrobné** vysvětlení testu je **v samostatném NÁVODu** k testu POBAV, který je volně stažitelný se souvisejícími formuláři a publikacemi na www.nudz.cz/adcentrum

Návod k vyšetřování

Test Pojmenování Obrázků A jejich Yybavení (POBAV)

PÍSEMNÁ ZÁMĚRNÁ VERZE

autor: Doc. MUDr. Aleš Bartoš, PhD

Jedná se o původní českou a krátce trvající zkoušku ke včasnému zachytu poruch řeči a paměti. Smyslem testu je prověřit rychle psaný jazyk, dlouhodobou sémantickou a krátkodobou vizuální paměť.

Test se skládá ze dvou částí – pojmenování a vybavení obrázků. Nejdříve je úkolem vyšetřovaného napsat pod všech 20 obrázků jedním slovem jejich správné názvy a zároveň si je zapamatovat. Proto se jedná o písemnou záměrnou verzi. Vzápětí bez distrakce si má vzpomenout a napsat z paměti co nejrychleji co nejvíce názvů obrázků v

Informace ke správné administraci a vyhodnocení testu POBAV

2) **Klíčové informace** ke správné administraci, instrukce a vyhodnocení naleznete na **DRUHÉ STRANĚ** listu záznamového archu k testu POBAV

POKYNY K POUŽÍVÁNÍ TESTU **POBAV** Písemné Pojmenování Obrázků A jejich Vybavení

Doc. MUDr. Aleš Bartoš, Ph.D.

1. část Písemné pojmenování obrázků

Administrace: Přeložte List pro vyšetřovaného na polovinu podél čárkované čáry uprostřed. Nejprve podejte instrukci. Zdůrazněte, že obrázky je třeba pojmenovat a zároveň si pamatovat. Teprve poté předložte pouze horní část listu s obrázky. Pojmenování obrázků není časově omezeno.

Důležité! Po dopsání názvu posledního obrázku je potřeba List pro vyšetřovaného **okamžitě otočit**, aby si vyšetřovaný nemohl prohlížet obrázky.

Pokud vyšetřovaný při psaní zároveň jmenuje názvy nahlas, požádejte ho, aby přestal. Je potřeba zachovat jednotné testování u všech osob a také zabránit zvýhodnění pomocí hlasitého vštěpování. Mělo by jít o písemnou zkoušku bez používání hlasitých slov.

Pokud na konci nejsou všechny obrázky pojmenovány, můžete podat neutrální otázku: „**Máte to hotové? Je to všechno?**“

* * *

INSTRUKCE: „*Za chvíli před sebou uvidíte 20 obrázků.*“ (Obrázky přitom NEukazujte). „*Pod každý obrázek napište jeho název jedním celým slovem.*“ (pauza) „*Zároveň se snažte si každý obrázek zapamatovat. Později budete psát z paměti názvy obrázků, které jste si zapamatoval/a.*“

2. část Vybavení obrázků za 1 minutu

Administrace: Otočte List pro vyšetřovaného přeložený v polovině. Vyšetřovaný vidí pouze dolní část BEZ OBRÁZKŮ. Odměřujte na stopkách 1 minutu. Podle aktuální situace je možné ukončit test dříve dohodou s vyšetřovanou osobou. „**Pokud se Vám již nedaří vzpomenout si na další obrázky, můžete skončit.**“

Informace ke správné administraci a vyhodnocení testu POBAV

3) **Stručné** shrnutí k
vyhodnocení obou částí
testu existuje na **ČELNÍ
STRANĚ** záznamového
formuláře k testu POBAV
vpravo dole

Nevyplňujte – tabulka pro hodnotitele

1. **Pojmenované** (zapište **počet** obrázků):

- chybně: • vůbec:.....

počet CHYB v pojmenování celkem:

orientační norma ≤ 1

A) mezi chyby počítáme: špatný, zkomolený nebo nadřazený pojem (např. cibule, kabát, uch, nosožec, kuřic, oblečení)

B) jako správné počítáme: také podobný název, zdvojnělinu nebo podřazený pojem (např. slepička, lípa)

2. **Vybavené** celkem:

A) ponechává se:

- pojmenovaný špatně a vybavený stejně nebo správně (např. prase – prase nebo prase – hroch)
- nepojmenovaný a přesto vybavený (např. 0 – hroch)

B) odečítá se:

- neexistující (konfabulace): –.....
- opakující se (počítá se jako jeden): –.....

počet SPRÁVNĚ vybavených obrázků (po odečtu chyb):

orientační norma ≥ 7

VYHODNOCENÍ testu POBAV – 1. část – pojmenování

Po skončení celého testování zjistíte **počet chyb v pojmenování**, které jsou dvojího typu:

1) obrázky nepojmenované vůbec nebo 2) pojmenované chybně. Tyto chyby si můžete označit zakroužkováním čísla obrázku.

Správné názvy obrázků jsou: 1. ježek, 2. kalhoty, 3. velbloud, 4. ucho, 5. želva, 6. ponožka, 7. lev, 8. česnek, 9. klokan, 10. ananas, 11. hroch, 12. kukuřice, 13. netopýr, 14. kaktus, 15. labuť, 16. pila, 17. zebra, 18. košile, 19. slepice, 20. strom. Jako správně pojmenované uznáváme i názvy s gramatickými chybami (např. netopír, pyla).

Kromě správných názvů tolerujte také výrazy: džíny, manžestráky, pantaloný, dromedár, jednohrbý velbloud, boltec, ušní boltec, ponožky, lvíče, klokanice, hrošík, kukuřičný klas, turkyně (kukuřice), pilka, listnatý strom, lípa, dub, buk, jasan, javor, jabloň, ev. další druhy odpovídající nakreslenému stromu. Ostatní názvy jsou chybné.

Většina starších osob by měla udělat **chybu v pojmenování nejvýše jednoho obrázku**.

Terminologie ještě správných názvů obrázků

	Obrázky sady 1	OK	KO
	Správný název	Přípustný, uznatelný název	Příklady chybných názvů
1	Ježek		krtek, jehelník, bodliny
2	Kalhoty	džíny, manžestráky, pantalony	nohavice
3	Velbloud	dromedár, jednohrbý velbloud	lama, slon
4	Ucho	boltec, ušní boltec	
5	Želva		krunýř
6	Ponožka		ponožky, punčocha, podkolenka, chodidlo, noha, bota
7	Lev	lvíče	pes, tygr, vlk
8	Česnek		cibule, lilie, makovice, stroužek
9	Klokan	klokanice	skokan, zajíc, liška, vačnatec
10	Ananas		ovoce, citrus, kokos, kaktus
11	Hroch	hrošík	prase, divočák, nosorožec, zubr, buvol, vepř
12	Kukuřice	kukuřičný klas	klas, lusk, ryba
13	Netopýr		upír, motýl, mûra, výr
14	Kaktus		bodlák, květina, trnovník, květináč, rostlina s pichláky
15	Labuť		husa, kachna
16	Pila	pilka	
17	Zebra		žirafa, kůň, koník, osel, mezek, koza
18	Košile		sako, bunda, kabát, oblek, šaty, kalhoty, halenka, blůza, pulovr, uniforma
19	Slepice		kohout, kuře, holub
20	Strom	listnatý strom, lípa, dub, buk, jasan, javor, jabloň	smrk, list

VYHODNOCENÍ testu POBAV – 2. část – vybavení

Zjistěte **počet správně vybavených názvů obrázků**. Pro vlastní kontrolu zapisujte ke každému názvu obrázku buď číslo obrázku nebo zkratku chyby. Jako správně vybavené uznáváme názvy i s gramatickými chybami.

Chyby jsou dvojího typu a označte je takto:

1) K – konfabulace, což je vymyšlený název nepřítomného obrázku (např. krtek)

2) OP – opakování. Od celkového počtu odečtete počet chyb, a tak dostanete počet správně vybavených názvů obrázků.

Většina starších osob by si měla vzpomenout na **8 a více správných názvů obrázků**.

Příklady testu POBAV

z reálné praxe

Příklad pozitivního výsledku testu POBAV

především ve fázi **POJMENOVÁNÍ**

MMSE = 23 bodů

Test POBAV

verze A

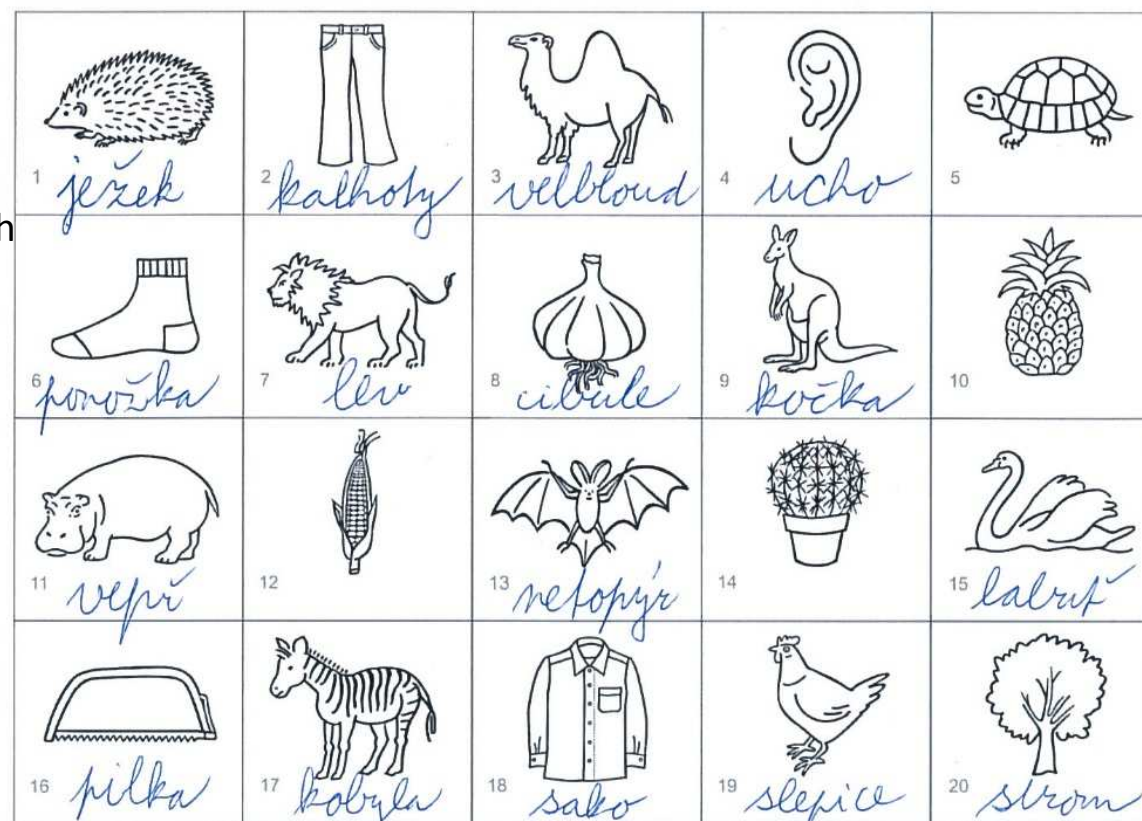
1

Určete počet:

1) chybně pojmenovaných
obrázků

2) obrázků vůbec
nepojmenovaných

3) správně vybavených
obrázků

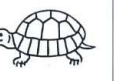

de přeložte na polov

Pořadí	Obrázek ↓
1	strom
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Příklad pozitivního výsledku testu POBAV ve fázi POJMENOVÁNÍ

Test POBAV verze A 1

 1 jezek	 2 kalhoty	 3 velbloud	 4 ucho	 5 želva
 6 pantofle	 7 lev	 8 cibule	 9 kočka	 10 ananas
 11 vepř	 12 kukuřice	 13 netopýř	 14 kaktus	 15 labuť
 16 pilk	 17 kobyli	 18 sako	 19 sliepice	 20 strom

Zde přeložte na polovinu

Poradí	Obrázek ↓	Číslo obrázku	Poradí	Obrázek ↓	Číslo obrázku
1	strom	20	11		
2			12		
3			13		
4			14		
5			15		
6			16		
7			17		
8			18		
9			19		
10			20		

Příjmení a jméno:

Dnešní datum:

Ročník:

Nevyplňujte – tabulka pro hodnotitele

1. **Pojmenované** (zapište počet obrázků):

- chybně: • vůbec: 4

počet CHYB v pojmenování celkem:

9

 orientační norma ≤ 1

A) **mezi chybami počítáme:** špatný, zkromolený nebo nadřazený pojem (např. cibule, kabát, uch, nosopec, kuřec, oblečení)

B) **jako správné počítáme:** také podobný název, zdvořilost nebo podřazený pojem (např. slepička, lípa)

2. **Vybavené** celkem: 1

A) **ponechává se:**

- pojmenovaný špatně a vybavený stejně nebo správně (např. prase – prase nebo prase – hroch)
- nepojmenovaný a přesto vybavený (např. 0 – hroch)

B) **odečítá se:**

- neexistující (konfabulace): 0
- opakující se (počítá se jako jeden): 0

počet SPRÁVNĚ vybavených obrázků (po odečtu chyb):

1

 orientační norma ≥ 7

Příklad pozitivního výsledku testu POBAV

především ve fázi **VYBAVENÍ**

Test POBAV

verze A

3

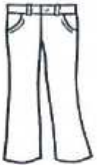
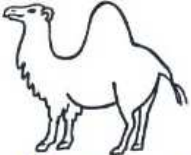
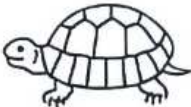
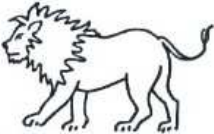
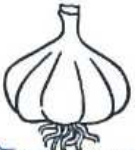
MMSE = 23 bodů

Určete počet:

1) chybně
pojmenovaných obrázků

2) obrázků vůbec
nepojmenovaných

3) správně vybavených
obrázků

 1 JEŽEK	 2 KALHOTY	 3 VELBLoud	 4 UCHO	 5 ŽELVA
 6 PONOŽKA	 7 LEV	 8 ČESNEK	 9 KLOKAN	 10 ANANAS
 11 HROCH	 12 KUKURICE	 13 NETOPÝR	 14 KAKTUS	 15 LABUT
 16 PILA	 17	 18 KOŠILE	 19 SLEPICE	 20 STROM

Pořadí	Obrázek ↓
1	ŽEBRA
2	KLOKAN
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

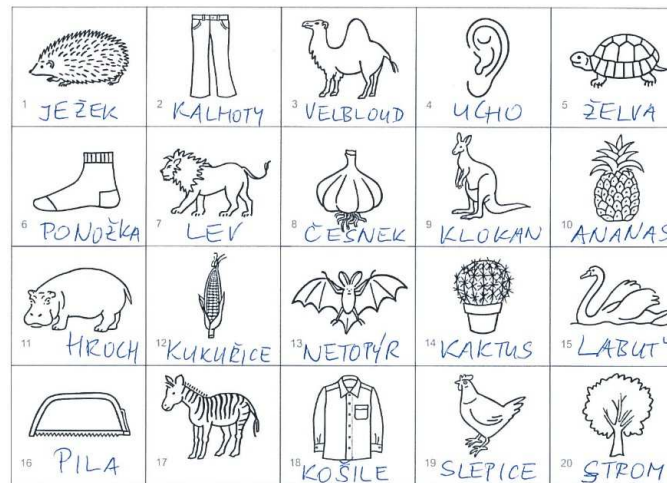
42

Příklad pozitivního výsledku testu POBAV ve fázi VYBAVENÍ

Test POBAV

verze A

3

Zde přeložte na polovinu

Pořadí	Obrázek ↓	Číslo obrázku	Pořadí	Obrázek ↓	Číslo obrázku
1	ŽEBRA	17	11		
2	KLOKAN	9	12		
3			13		
4			14		
5			15		
6			16		
7			17		
8			18		
9			19		
10			20		

Příjmení a jméno:

Dnešní datum:

Ročník:

Nevyplňujte – tabulka pro hodnotitele

1. **Pojmenované** (zapište počet obrázků):
 • chybně: 0 • vůbec: 1
 počet CHYB v pojmenování celkem:
 1 orientační norma ≤ 1

A) mezi chyby počítáme: špatný, zkromolený nebo nadřazený pojem (např. cibule, kabát, uch, nosožec, kuřec, oblečení)
 B) jako správně počítáme: také podobný název, zdrobnělinu nebo podřazený pojem (např. slepička, lípa)

2. **Vybavené** celkem: 2
 A) **ponechává se:**
 • pojmenovaný špatně a vybavený stejně nebo správně (např. prase – prase nebo prase – hroch)
 • nepojmenovaný a přesto vybavený (např. 0 – hroch)
 B) **odečítá se:**
 • neexistující (konfabulace): 0
 • opakující se (počítá se jako jeden): 0
 počet SPRÁVNĚ vybavených obrázků (po odečtu chyb):
 2 orientační norma ≥ 7

Příklad pozitivního výsledku testu POBAV v **OBOU** částech

Test POBAV

verze A

4

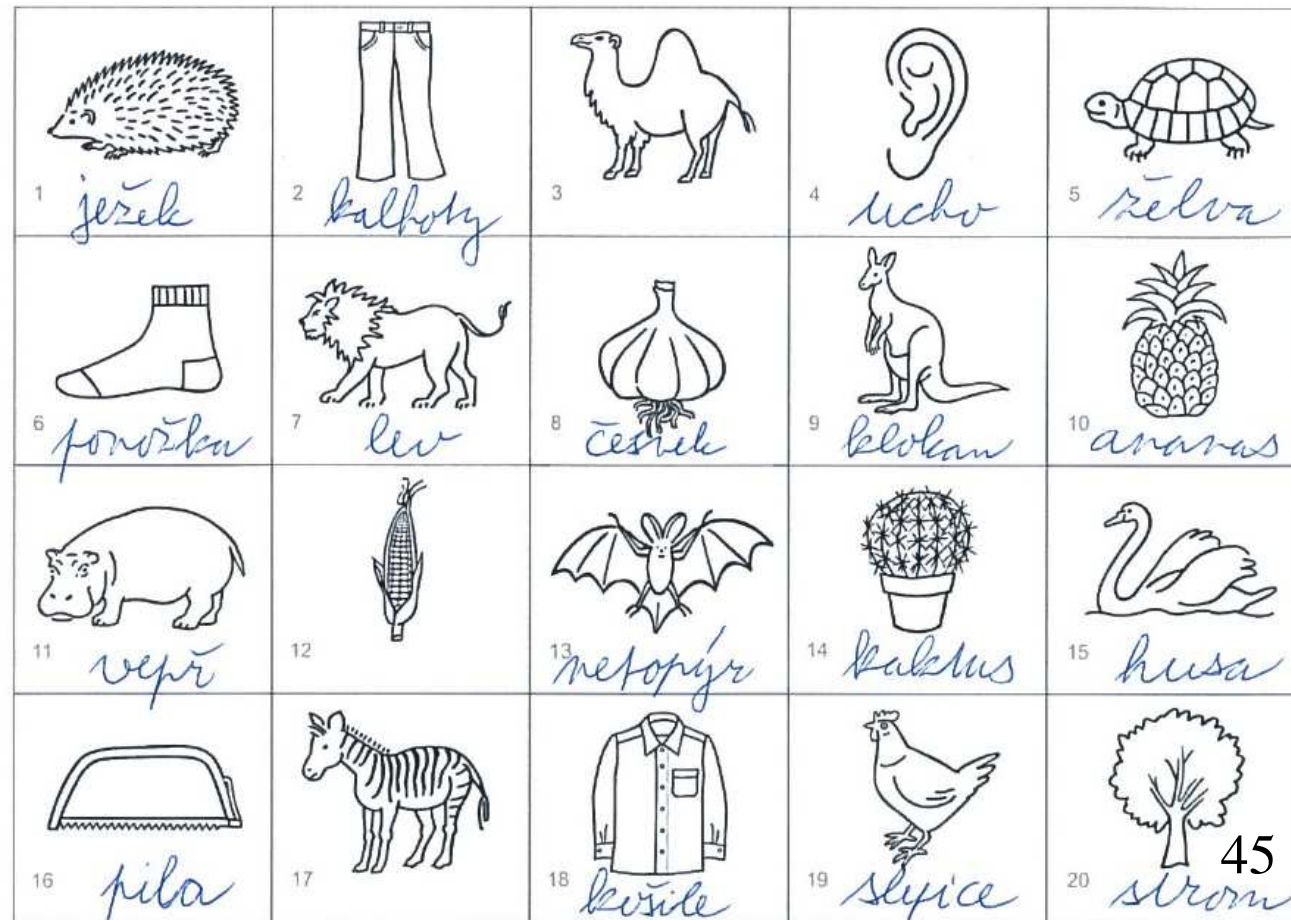
norm. MMSE = 28 bodů!!

Určete počet:

1) chybně pojmenovaných
obrázků

2) obrázků vůbec
nepojmenovaných

3) správně vybavených
obrázků

Zde přeložte na polov

Pořadí	Obrázek ↓
1	vepř
2	slavice
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

45

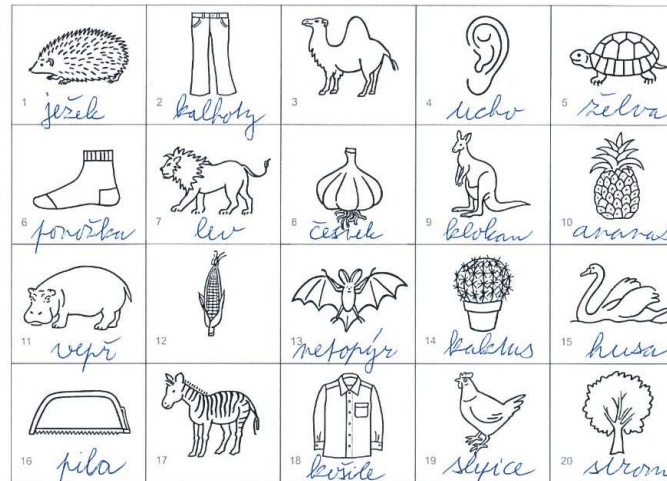
Příklad pozitivního výsledku testu POBAV v OBOU částech

norm. MMSE = 28 bodů!!

Test POBAV

verze A

4

Zde přeložte na polovinu

Pořadí	Obrázek ↓	Číslo obrázku	Pořadí	Obrázek ↓	Číslo obrázku
1	vepř	11	11		
2	slepice	19	12		
3			13		
4			14		
5			15		
6			16		
7			17		
8			18		
9			19		
10			20		

Příjmení a jméno:

Dnešní datum:

Ročník:

Nevypíňujte – tabulka pro hodnotitele

1. **Pojmenované** (zapište počet obrázků):

- chybně: 2 • vůbec: 3

počet CHYB v pojmenování celkem: **5** orientační norma ≤ 1

A) mezi chyby počítáme: špatný, zkromolený nebo nadřazený pojem (např. cibule, kabát, uch, nosičec, kuřec, oblečení)

B) jako správné počítáme: také podobný název, zdvořilost nebo podřazený pojem (např. slepička, lípa)

2. **Vybavené** celkem: 2

A) **ponechává se:**

- pojmenovaný špatně a vybavený stejně nebo správně (např. prase – prase nebo prase – hroch)
- nepojmenovaný a přesto vybavený (např. 0 – hroch)

B) **odečítá se:**

- neexistující (konfabulace): 0
- opakující se (počítá se jako jeden): 0

počet SPRÁVNĚ vybavených obrázků (po odečtu chyb): **2** orientační norma ≥ 7

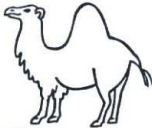
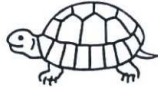
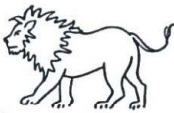

Obtížný a umělý tréninkový kvíz k vyhodnocení testu POBAV

1. část – pojmenování obrázků

Test POBAV TRÉNINKOVÁ
verze A

 1 JEŽEK	 2 DŽÍNY	 3 VELBLoud	 4 BOLTEC	 5 ŽELVA
 6 PUNČOCHA	 7 TYGR	 8 CIBULE	 9 VAČNATEC	 10 OVOCE
 11 PRASE	 12 KLAS	 13 UPÍR	 14	 15 LABUT
 16 PILKA	 17 OSEL	 18 SAKO	 19 KOHOUT	 20 LÍPA

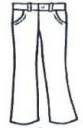
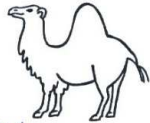
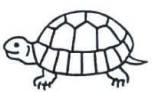
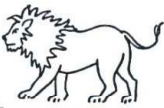
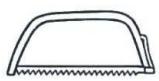
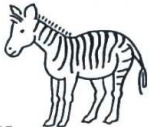
Určete počet **chyb pojmenování** (chybně + vůbec)

48

Obtížný a umělý tréninkový kvíz k vyhodnocení testu POBAV

2. část – vybavení obrázků

Test POBAV TRÉNINKOVÁ verze A

 1 JEŽEK	 2 DŽÍNY	 3 VELBLoud	 4 BOLTEC	 5 ŽELVA
 6 PUNČOCHA	 7 TYGR	 8 CIBULE	 9 VAČNATEC	 10 OVOCE
 11 PRASE	 12 KLAS	 13 UPÍR	 14	 15 LABUT
 16 PILKA	 17 OSEL	 18 SAKO	 19 KOHOUT	 20 LÍPA

Určete počet **správně vybavených** obrázků

Pořadí	Obrázek ↓
1	OSLÍK
2	ŽELVA
3	JEŽEK
4	MĚDVĚD
5	HROCH
6	CIBULE
7	JEŽEK
8	KAKTUS
9	LABUT
10	

Správné výsledky tréninkového kvízu k testu POBAV

Chyby pojmenování: 11 špatně + 1 vůbec = 12 chyb v pojmenování

Správně vybavené:

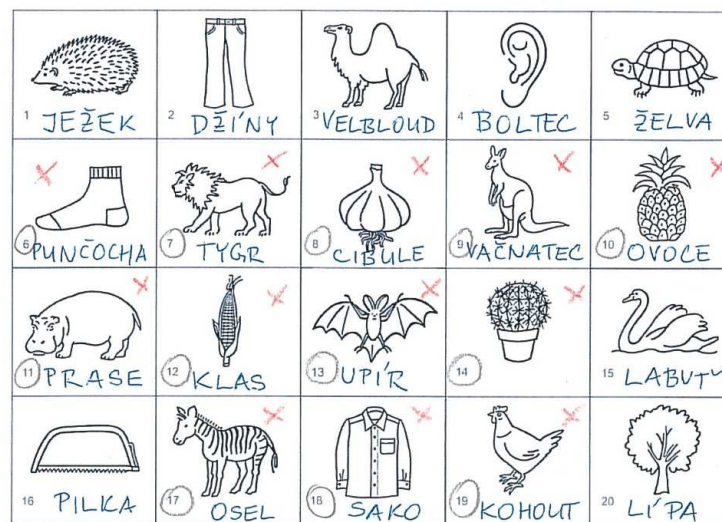
9 celkem – 1 konfabulace – 1 opakování = 7 správně vybavených obrázků

Správné řešení kvízu k testu POBAV – pojmenování obrázků

Test POBAV

TRÉNINKOVÁ
verze A

Zde přeložte na polovinu

Pořadí	Obrázek ↓	Číslo obrázku	Pořadí	Obrázek ↓	Číslo obrázku
1	OSLÍK	17	11		
2	ŽELVA	5	12		
3	JEŽEK	1	13		
4	MĚDVĚK		14		
5	HROCH	11	15		
6	CIBULE	8	16		
7	JEŽEK	07	17		
8	KAKTUS	14	18		
9	LABUT	15	19		
10			20		

Příjmení a jméno:

Dnešní datum:

Ročník:

Nevypĺňujte – tabuľka pro hodnotitele

1. **Pojmenované** (zapište počet obrázků):

• chybné: ...11... • vůbec: ...1...

počet CHYB v pojmenování celkem:

12 orientační norma ≤ 1

A) **mezi chyby počítáme**: špatný, zkromolený nebo nadřazený pojem (např. cibule, kabát, uch, nosožec, kuřec, oblečení)

B) **jako správné počítáme**: také podobný název, zdvojnásobení nebo podřazený pojem (např. slepička, lípa)

2. **Vybavené** celkem: 9

A) **ponechává se**:

- pojmenovaný špatně a vybavený stejně nebo správně (např. prase – prase nebo prase – hroch)
- nepojmenovaný a přesto vybavený (např. 0 – hroch)

B) **odečítá se**:

- neexistující (konfabulace): 1
- opakující se (počítá se jako jeden): 1

počet SPRÁVNĚ vybavených obrázků (po odečtu chyb):

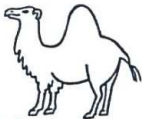
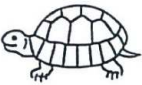
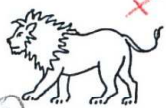
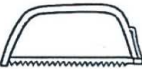
7 orientační norma ≥ 7

Správné řešení kvízu POBAV — vybavení obrázků

Test POBAV

TŘÉNINKOVÁ
verze A

 1 JEŽEK	 2 DŽÍNY	 3 VELBLOUD	 4 BOLTEC	 5 ŽELVA
 6 PUNČOCHA	 7 TYGR	 8 CIBULE	 9 VAČNATEC	 10 OVOCE
 11 PRASE	 12 KLAS	 13 UPÍR	 14	 15 LABUT
 16 PILKA	 17 OSEL	 18 SAKO	 19 KOHOUT	 20 LÍPA

Pořadí	Obrázek ↓	Číslo ohr
1	OSLI'K	17
2	ŽELVA	5
3	JEŽEK	1
4	MĚDVĚD	K
5	HROCH	11
6	CIBULE	8
7	JEŽEK	OP
8	KAKTUS	14
9	LABUT	15
10		

Nevyplňujte – tabulka pro hodnotitele

1. Pojmenované (zapište počet obrázků):

• chybně: 11 • vůbec: 1

počet CHYB v pojmenování celkem:

12 orientační norma ≤ 1

A) mezi chyby počítáme: špatný, zkomolený nebo nadřazený pojem (např. cibule, kabát, uch, nosožec, kuřic, oblečení)

B) jako správné počítáme: také podobný název, zdvojnásobení nebo podřazený pojem (např. slepička, lípa)

2. Vybavené celkem: 9

A) ponechává se:

- pojmenovaný špatně a vybavený stejně nebo správně (např. prase – prase nebo prase – hroch)
- nepojmenovaný a přesto vybavený (např. 0 – hroch)

B) odečítá se:

- neexistující (konfabulace): 1
- opakující se (počítá se jako jeden): 1

počet SPRÁVNĚ vybavených obrázků (po odečtu chyb):

7 orientační norma ≥ 7

Orientační normy u skupiny starších osob

POBAV	Normální starší osoby (n = 50)
Počet správně vybavených názvů obrázků (průměr ± směrodatná odchylka)	10 ± 2
Průměr - 1 směrodatná odchylka	8
Průměr - 1,5 směrodatné odchylky	7
Průměr - 2 směrodatné odchylky	6
Medián (interkvartilové rozpětí)	10 (8 - 12)
16. percentil	7
7. percentil	6
2. percentil	5
POBAV (počet správně vybavených názvů obrázků)	Percentily
4	2
5	4
6	10
7	16
8	26
9	42
10	66
11	74
12	90
13	98
15	100

Porovnání normálních starších osob s pacienty s časnou Alzheimerovou nemocí

	Normální stárnutí	Časná Alzheimerova nemoc
Počet osob	50	53
Věk (roky)	73 ± 8	79 ± 7
Vzdělání (roky)	14 ± 3	13 ± 3
Podíl žen	50%	45%
MMSE (0-30 bodů)	29 ± 1	24 ± 3
POBAV (počet správně vybavených názvů obrázků)	10 ± 2	4 ± 4
Hraniční skór	≤ 7	
Sensitivita / Specifita	90 % / 84 %	
Plocha pod křivkou ROC	0,93	
VP+ / VP- / DPŠ	5,6 / 0,1 / 18	

Informace ke správné administraci a vyhodnocení testu POBAV

1. Podrobné vysvětlení testu je v samostatném NÁVODU k testu POBAV, který je volně stažitelný se souvisejícími formuláři a publikacemi na www.nudz.cz/adcentrum
2. Klíčové informace ke správné administraci, instrukce a vyhodnocení naleznete na DRUHÉ STRANĚ listu záznamového archu k testu POBAV
3. Stručné shrnutí k vyhodnocení obou částí testu existuje na ČELNÍ STRANĚ záznamového formuláře k testu POBAV vpravo dole

Vyšetřování paní Jozefíny skončilo...

poruchy paměti:

- *subjektivně: +*
- *objektivně od manžela: +*

DOTAZNÍKY:

- **subjektivní dotazník GDS** – 3 body
- **objektivní dotazník AD8** – 3 body

KOGNITIVNÍ TESTY:

- **POBAV:** 2 // 4
- **ALBA:** 0 + 2 = 2

Syndrom?

- 1) normální stárnutí
- 2) subjektivní stížnost na paměť
- 3) mírná kognitivní porucha
- 4) demence
- 5) deprese

Kognitivní testování

motto: ALBA POBAVÍ

počet případů AN

Závěr – poselství sdělení

- paměť a další kognitivní funkce lze pohodlně vyšetřit v krátkém čase (jako EKG, TK)
- testy paměti – nejdůležitější:

ALBA:

- 1) slovní – test věty (**VĚTEST**) – hranice vybavení: **5 slov**
- 2) bezděčná, epizodická (**TEGEST**) – hranice vybavení: **5 gest**
- 3) zraková – písemný **POBAV** 20 obrázků
 - hranice pojmenování: **1 obrázek**
 - hranice vybavení: **7 obrázků**

zkuste si vybavit obrázky, větu a gesta 😊 (oddálené vybavení)

Další informace

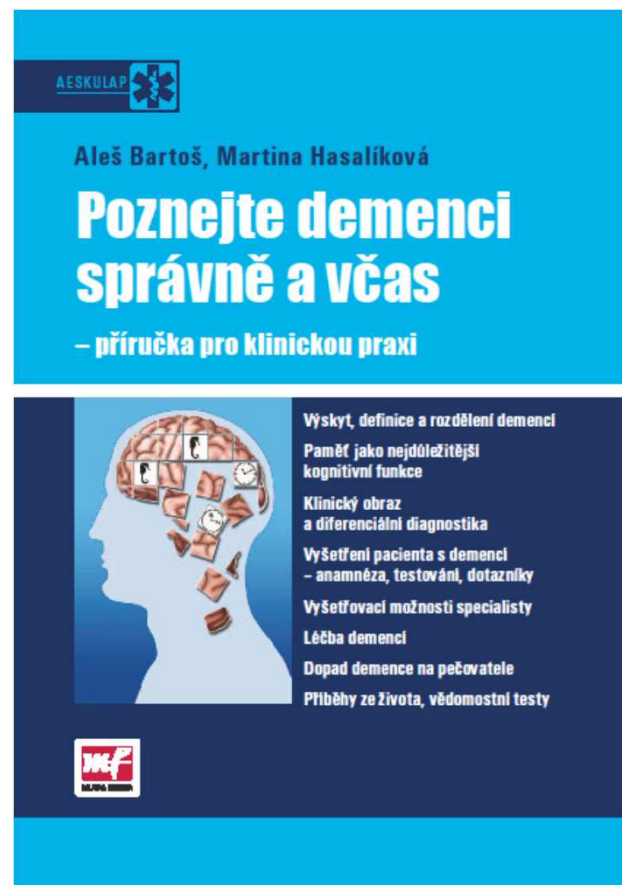
[www. nudz.cz/adcentrum](http://www.nudz.cz/adcentrum)

- 1) Oddíly **Testy / Dotazníky** – k volnému stažení po registraci
- 2) Instruktažní **videa** k administraci některých testů

a mnoho dalšího

Další informace o kognitivních poruchách a demencích

www.nudz.cz/adcentrum

Netestuj, ale POBAV – písemné záměrné Pojmenování OBrázků A jejich Vybavení jako krátká kognitivní zkouška

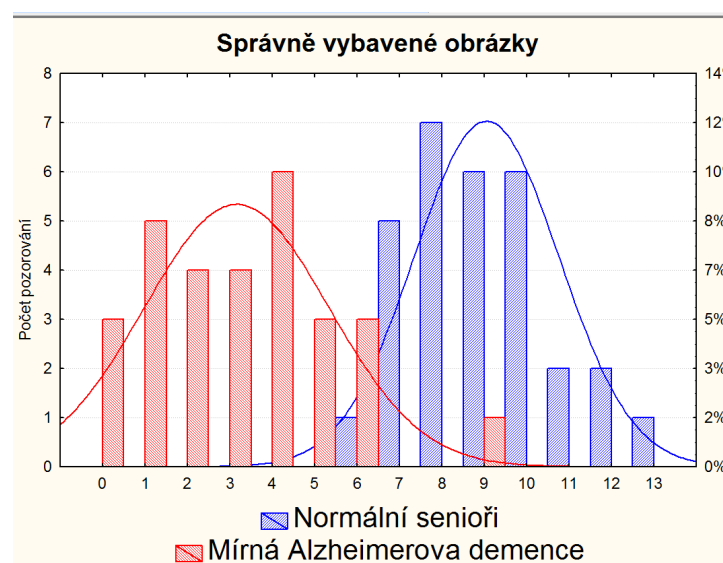
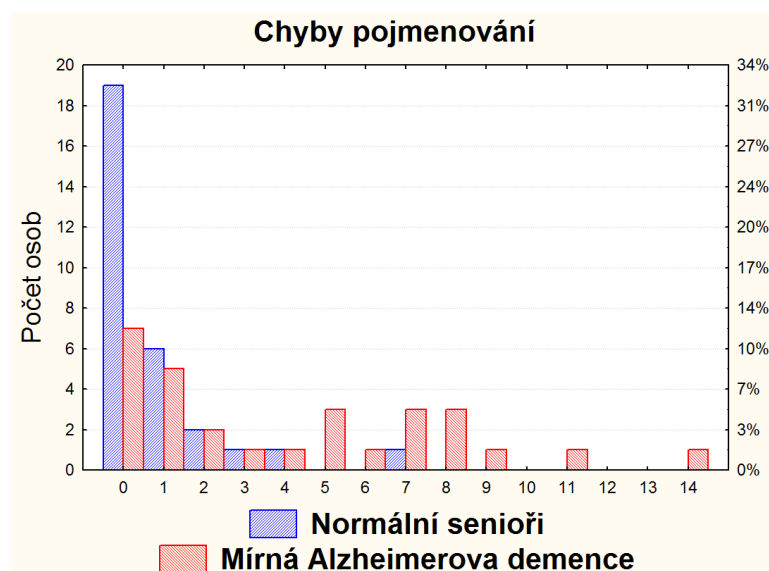
A. Bartoš

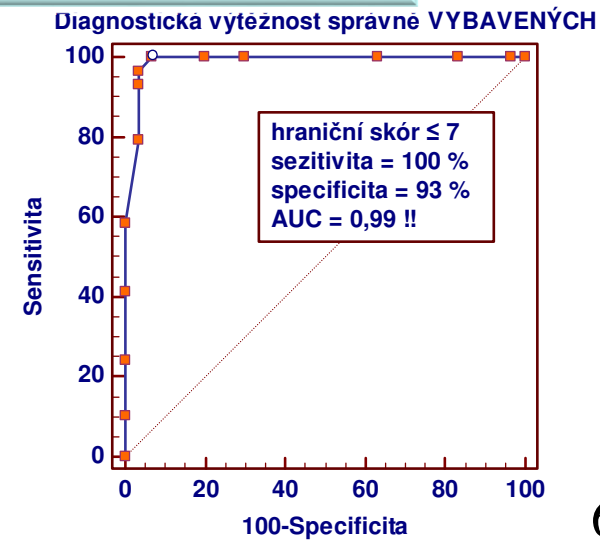
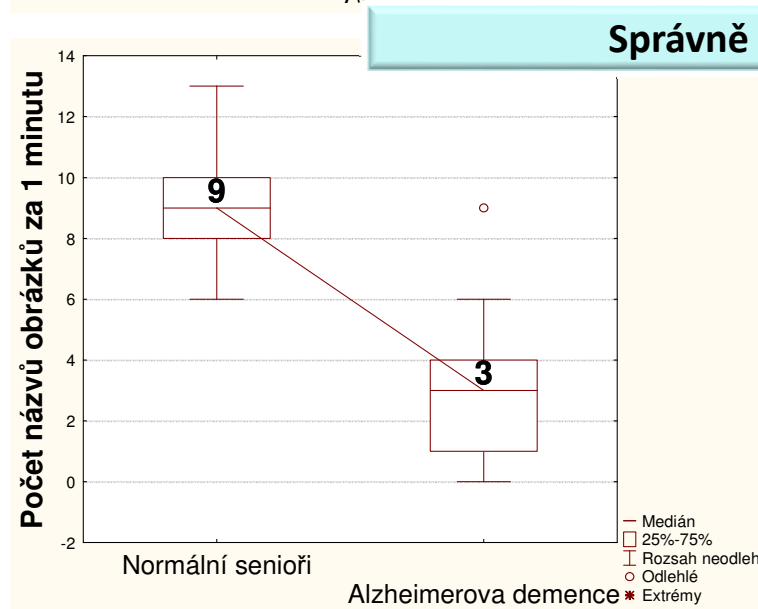
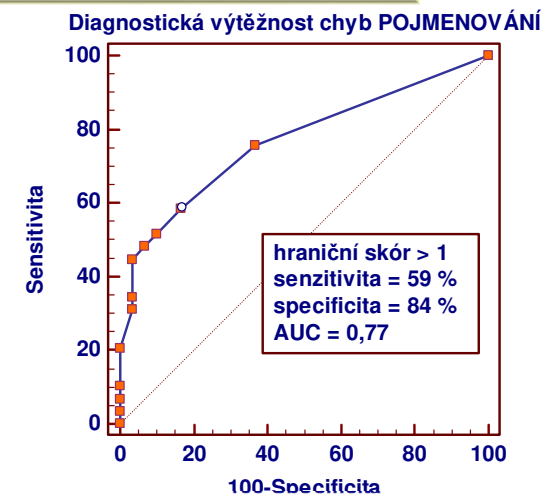
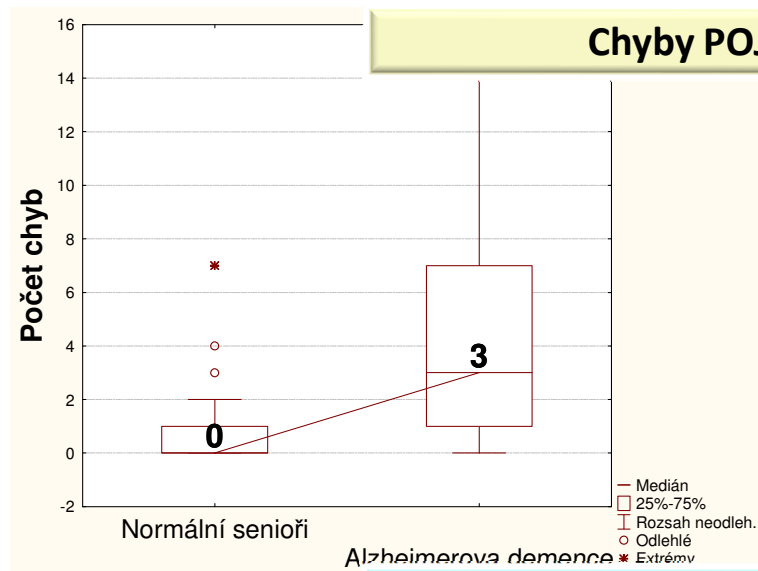
Neurologická klinika 3. LF UK
a FN Královské Vinohrady, Praha
Oddělení kognitivních poruch, Národní
ústav duševního zdraví, Klecany
AD Centrum, Praha

Cesk Slov Neurol N 2016; 79/112(6): 671–679

Výsledky POBAV: Pojmenování OBrázků A jejich Vybavení

	30 pacientů s mírnou Alzheimerovou demencí	30 normálních seniorů	p hodnota
Věk	78 ± 4	76 ± 7	ns
Vzdělání (roky)	13 ± 3	14 ± 3	ns
Vzdělání (kategorie)	3 (1-4)	3 (2-4)	ns
Pohlaví ženské	63 %	58 %	ns
MMSE (0-30 bodů)	23 ± 3	29 ± 1	< 0,001

Tab. 2. Porovnání výsledků z první části pojmenování a druhé části vybavení testu POBAV mezi pacienty s mírnou demencí způsobenou Alzheimerovou nemocí a kontrolními seniory.

	Pacienti s mírnou Alzheimer. demencí (n = 30)	Kontrolní senioři (n = 30)	Pravděpo- dobnost p	Plocha pod křivkou ROC
POJMENOVÁNÍ				
počet				
pojmenovaných špatně	2,1 ± 2,9	0,6 ± 1,1	0,01	0,72
nepojmenovaných vůbec	1,9 ± 2,7	0,2 ± 0,6	0,001	0,68
všech chyb	4 ± 4	1 ± 2	0,0001	0,77
počet opakování instrukce k testu	1,1 ± 1,1	0,1 ± 0,3	0,0002	na
trvání (s)	161 ± 80	99 ± 28	0,0002	na
VYBAVENÍ				
trvání (s)	81 ± 31	104 ± 19	0,0008	na
počet názvů VŠECH obrázků				
za 30 s	3 ± 1	6 ± 2	< 0,00001	
za 60 s	3 ± 2	10 ± 2	< 0,00001	0,99!
celkem do ukončení (max. 2 min)	4 ± 3	11 ± 2	< 0,00001	0,99
JEN SPRÁVNÝCH				
za 60 s	3 ± 2	10 ± 2	< 0,00001	0,99!
celkem do ukončení (max. 2 min)	3 ± 2	10 ± 2	< 0,00001	0,98!
ROZDÍL VYPOJ (vybavení–pojmenování)	0 ± 4	10 ± 3	< 0,000001	0,97!

ROC – Receiver Operating Curve, na – nemá smysl, VYPOJ – rozdíl mezi počtem správně vybavených názvů obrázků a počtem chyb pojmenování.

Soubor jednoznačně pojmenovatelných obrázků k hodnocení a léčbě jazykových a kognitivních deficitů

Cesk Slov Neurol N 2013; 76/109(4): 453–462

A. Bartoš^{1,2}, P. Čermáková²,
H. Orlíková¹, M. Al-Hajjar¹,
D. Řípová¹

¹ AD Centrum, Psychiatrické centrum
Praha

² Neurologická klinika 3. LF UK
a FN Královské Vinohrady, Praha

Tab. 3. Seznam 66 jednoznačně pojmenovatelných obrázků uspořádaných podle obtížnosti na základě rozdílu úspěšnosti v pojmenování mezi normálními seniory a pacienty s Alzheimerovou nemocí (zvířata jsou zarovnána vlevo, ostatní kategorie vpravo).

Těžké obrázky (rozdíl větší než 20 %)					
Pořadí	Název obrázku	Příklady chybného pojmenování pacienty s Alzheimerovou nemocí	Procento úspěšnosti pojmenování obrázků seniory (%)	Procento úspěšnosti pojmenování obrázků pacienty s Alzheimerovou nemocí (%)	Rozdíl v úspěšnosti pojmenování mezi zdravými a nemocnými (%)
1.	hroch	prase, divoké prase, prasátko, vepřík, nosorožec, slon, medvěd, muflon, buvol, kráva, zubr, mrož	94	44	50
2.	precílík	keks, sušenka, rohlík, houska, pečivo, opékané těsto, metr, pásek, řemen, brož, uzel, pletenec, šála	96	51	45
3.	mrož	tuleň, lachtan, hroch, klokán, nosorožec, velryba, vydra	94	54	40
4.	kukuřice	plod, klas, květ, popcorn, lusk, hrozen, ryba	97	64	33
5.	ananas	rostlina, takový ten dobrý, žlutý, jahoda, řepa, kaktus, kokos	97	66	31
6.	netopýr	upír, myš, létající myš, myška, motýl, vlaštovka	100	72	28
7.	nosorožec	hroch, kozoroh, nosoroh, jednorožec, koso-rožec, slon	99	72	27
8.	páv	krocán, pštros, vějíř	100	74	26
9.	palma	banánovník, strom, oliva, květina, zelenina	100	75	25
10.	česnek	cibule, lilie	91	67	24
11.	klokán	zvíře z Austrálie, zajíc	100	77	23
12.	žirafa	zebra, kůň, koník, velbloud	99	77	22
13.	šroubovák	vrták, dláto, lopatka, koště, kapátko, nářadí	97	75	22